

HET STUDIEJAAR 1931-1932

REDE, UITGESPROKEN OP DEN
19^{EN} SEPTEMBER BIJ DE OVER-
DRACHT VAN HET RECTORAAT
DER LANDBOUWHOOGESCHOOL

DOOR

Ir. J. H. THAL LARSEN c.i.

HET STUDIEJAAR 1931—1932

REDE, UITGESPROKEN OP DEN 19DEN SEPTEMBER 1932 BIJ DE OVERDRACHT
VAN HET RECTORAAT DER LANDBOUWHOOGESCHOOL DOOR

IR. J. H. THAL LARSEN C.I.

Mijne heeren Curatoren, ambtgenooten, lectoren, ambtenaren en studenten dezer hoogeschool, benevens Gij allen, die door Uwe tegenwoordigheid getuigt van Uwe belangstelling in hare lotgevallen, zeer gewaardeerde toehoorders!

Daar op een volledige kroniek door U wel geen prijs zal worden gesteld, wil ik mij tot de hoofdmomenten bepalen van hetgeen zich in het afgelopen jaar heeft voorgedaan. Door onvolledigheid voorop te stellen ontga ik het gevaar mij daaraan ongewild schuldig te maken.

In navolging van mijn ambtsvoorganger begin ik met de personalia.

Het College van Curatoren bleef door de herbenoeming van den Heer J. M. A. WIJNAENDTS VAN RESANDT ongewijzigd gehandhaafd.

Op 26 December 1931 overleed te 's-Gravenhage Prof. Dr. H. BLINK, vroeger buitengewoon hoogleeraar in de economische geografie aan de Landbouwhoogeschool. De Voorzitter en Secretaris van den Senaat waren aanwezig bij zijne teraarde bestelling te De Wijk. De beteekenis, welke het onderwijs in de economische geografie aan onze Hoogeschool verkreeg, is voor het grootste deel het werk van BLINK geweest.

De door de stichting „Fonds ten behoeve van de opleiding van Suikergeëmployeerden" benoemde bijzondere hoogleeraar Dr. J. M. GEERTS te 's-Gravenhage aanvaardde op 12 October in tegenwoordigheid van het College van Curatoren van dezen bijzonderen leerstoel zijn ambt met het uitspreken van eene rede: Een halve eeuw van samenwerking tusschen wetenschap en practijk in de Javasuikerindustrie.

Ten einde Dr. GEERTS in staat te stellen het hem opgedragen onderwijs te geven, keurden Curatoren onzer hoogeschool goed, dat door hem gebruik wordt gemaakt van de lokalen, verzamelingen en hulpmiddelen van het onderwijs in den tropischen landbouw. Voorts werd Dr. GEERTS toegang tot en raadgevende stem in de vergaderingen van onzen Senaat verleend.

Met Curatoren wordt nog overleg gepleegd omtrent de wijze, waarop deze bijzondere hoogleeraar in de gelegenheid zal worden gesteld

om in het door hem onderwezen studievak te examineeren.

De heer J. M. TIENSTRA, die tot opvolger van wijlen den Lector aan den Landmeterscursus H. F. VAN RIEL werd benoemd, hield ter opening zijner lessen op 26 October 1931 eene openbare voordracht over: Het gebruik van de methode der kleinste kwadraten in de landmeetkunde.

In de vacature aan den Landmeterscursus, ontstaan door de plaatsing op non-activiteit van den Lector Mr. A. VAN DER DEURE in verband met zijne benoeming tot lid van Gedeputeerde Staten van Gelderland, is voorzien door den Landmeter van het Kadaster te Groningen C. J. KLUVERS voor de uitoefening van zijne functie Wageningen als standplaats aan te wijzen en hem, met toekenning van den persoonlijke titel van lector, het geven van onderwijs op te dragen. Deze wijze om in de vacature-VAN DER DEURE te voorzien is een uitvloeisel van de gewijzigde vooruitzichten voor de afgestudeerden van den Landmeterscursus. Aangezien deze tot dusverre als regel onmiddellijk plaatsing bij den dienst van het Nederlandsch of het Nederlandsch-Indisch kadaster vonden, was bij de opleiding daarmede rekening gehouden in dier voege, dat de aspirant-landmeters bij die takken van dienst gedurende ongeveer $1\frac{1}{2}$ jaar nog een practische opleiding genoten alvorens een zelfstandige positie te verkrijgen. Nu de vooruitzichten op eene plaatsing bij het kadaster zooveel ongunstiger zijn geworden, moeten de afgestudeerden zich meerendeels bij gemeentediensten of particuliere ondernemingen een bestaan zien te verschaffen. Daarvoor moeten zij nu bij het beëindigen hunner studie volledig toegerust zijn en daarom moest de opleiding te Wageningen zich ook over het practische gedeelte uitstrekken. Deze behoefte aan gelegenheid tot practische vorming te Wageningen bracht het College van Bestuur van den Landmeterscursus op de gedachte van de zoo juist vermelde voorziening in de vacature-VAN DER DEURE. De studeerenden krijgen thans gelegenheid, om zoowel gedurende hunne theoretische opleiding als daarna, in de practijk van den landmeter van het kadaster te worden ingewijd.

Ter opening zijner lessen hield de heer KLUVERS op 20 Juni eene openbare voordracht over: Recht, wet en techniek.

Het College van Bestuur van dezen cursus werd gecompleteerd door de benoeming van de heeren Prof. Ir. M. F. VISSER, C. J. KLUVERS en J. M. TIENSTRA, die als secretaris werd aangewezen.

Bij de ontbinding van de „Commissie van voorlichting inzake reorganisatie van de Militaire Verkenningen en de Topografische Inrichting” behaagde het Hare Majesteit de Koningin den voorzitter, collega DIEPERINK, te onderscheiden met de benoeming tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw. Ik breng in herinnering, dat ook wijlen H. F. VAN RIEL als secretaris deze commissie met zijn er-

kende ijver en bekwaamheid gediend heeft.

Aan collega OLIVIER viel op 31 Augustus een gelijke onderscheiding ten deel. Ook twee van onze oudste getrouwen mochten zich in eene Koninklijke erkenning van hunne diensten verheugen. Den amanuensis bij de afdeeling Veeteelt W. GEURTSSEN werd bij zijne pensionneering, na een diensttijd van op enkele maanden na 40 jaren, de zilveren medaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau, verleend, terwijl den landarbeider F. JOCHEMS op den dag, waarop hij zijn 40-jarig jubileum vierde, die eere-medaille in brons werd uitgereikt.

Voorts moge nog worden vermeld, dat Dr. E. VAN SLOGTEREN benoemd werd tot Honorary Fellow van de Royal Horticultural Society te Londen, en dat de tijdelijk assistent bij het entomologisch laboratorium H. J. DE FLUITER te Leiden promoveerde.

Al zijn de, in de overdrachtsrede van mijn ambtsvoorganger tot uiting gekomen, gunstige verwachtingen ten aanzien van de voorziening in de behoeften aan uitbreiding van college- en laboratoriumruimte niet alle in vervulling gegaan, toch bestaat thans, de kritieke tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, geen reden tot klagen. Dat het tot dusverre gevolgde tempo dezer uitbreidingen bevredigend zou zijn, wil hiermede nochtans niet gezegd zijn. Een hoogeschool, die binnen de eerste 15 jaar van haar ontwikkeling tweemaal door crisismaatregelen getroffen wordt, ondervindt daarvan den terugslag heviger dan hare oudere zusterinstellingen.

In 14 jaar tijds werden 7 nieuwe laboratoria gebouwd, niet medegerekend de hulp-aula en die laboratoria, welke door aanbouw en verbouwing van bestaande gebouwen in de onmiddellijke behoefte aan ruimte hebben moeten voorzien. Gemiddeld kwam dus per 2 jaren één nieuw laboratorium tot stand. In het zelfde tempo voortgaande zou de totstandkoming van tenminste nog 5 gebouwen, de bibliotheek niet medegerekend, in normale tijden nog 10 jaren hebben gevorderd. Zelfs indien de toestand spoedig weer normaal mocht worden, zou de hoogeschool na omstreeks 25 jaar zijn toegerust volgens de behoeften, die zich reeds spoedig na hare stichting deden kennen. Dit wil zeggen, dat er hoogleeraren zijn, die 20 jaar kunnen zien verstrijken, voordat alleszins redelijke behoeften aan een inrichting voor onderwijs en practisch werk in vervulling kunnen gaan. Wat dit jarenlang gemis aan behoorlijke werkgelegenheid voor de betrokkenen beteekent, behoef ik zeker niet te schetsen. Bedenkt men daarbij, dat de kosten voor het meerendeel der na de eerste jaren gebouwde laboratoria en die, welke thans nog noodig zijn, gemiddeld de f 100.000 niet te boven gaan, dan schijnt twijfel gerechtvaardigd, of de onbeteekenende besparing aan rente alleen, door vertraging van het bouwtempo, niet te duur gekocht is.

Echter bestaat, zooals reeds werd opgemerkt, onder de huidige benarde omstandigheden geen reden tot klagen, veeleer reden tot erkentelijkheid. Want zij, die op de eerste plaats de belangen van de Landbouwhoogeschool hebben te behartigen, hebben een gevaar weten af te wenden, dat de totstandkoming van de plannen voor het laboratorium voor Plantkunde, benevens de thans in gang zijnde verbouwingen aan het Hoofdgebouw en te Duivendaal, op zeker oogenblik ernstig bedreigd heeft. De belangstelling, waarin deze hoogeschool zich mag verheugen, is nl. niet steeds op haar groei gericht. In één geval doet die belangstelling denken aan de gevoelens, die in de oudheid den Romeinschen Senator Cato jegens Carthago hebben bezield. Die belangstelling heeft nu alleen eenige vertraging in de uitwerking der plannen veroorzaakt, maar thans zijn wij gelukkig zoover, dat de verbouwing van het hoofdgebouw en de bijbouw te Duivendaal flink opschieten, terwijl de aanbesteding voor het laboratorium voor Plantkunde morgen zal plaats hebben.

Een woord van erkentelijkheid jegens het Gemeentebestuur van Wageningen is hier op zijn plaats wegens de inschikkelijkheid, die het t.o.v. het plan voor dit laboratorium heeft betoond. Het opportunisme, dat zich bij de ontwikkeling van de uitbreidingsplannen der hoogeschool openbaart, schijnt zoo nu en dan den draak te steken met de beginselen, die het Gemeentebestuur voor de ontwikkeling van een harmonisch stadsbeeld en zijn omgeving nastreeft. Dat het uitsluitend in het belang der hoogeschool gezwicht is voor de overweging, dat vertraging in den gang van zaken in dezen tijd de uitvoering van het plan in gevaar zou hebben gebracht, strekt dit college tot eer.

Het nieuwe laboratorium voor Landbouwscheikunde aan den Diedenweg kwam gereed en werd op 30 Mei jl. door den Minister van Economische Zaken en Arbeid officieel geopend. Prof. HUDIG bereidde zijn talrijke gasten hierbij een feestelijke ontvangst.

De huisvesting van onze bibliotheek gaat in stijgende lijn, in zoverre dat opnieuw een gedeelte van de boekerij naar de zolderverdieping van het proefstation voor veevoederonderzoek is verhuisd, omdat dit proefstation zijne werkzaamheden na 1922 geleidelijk weder zoodanig zag toenemen, dat uitbreiding op den beganen grond wederom noodzakelijk werd. Op het zorgwekkende van deze huisvesting is reeds eerder gewezen en de bevoegde instanties zijn hiervan geheel doordrongen.

Ook ten aanzien van sommige der nog noodige gebouwen geldt deze laatste opmerking en de urgentie ervan opnieuw naar voren te brengen is niet alleen overbodig, maar zou slechts den schijn wekken, dat de ernst van den huidige toestand niet begrepen is. De gedachte aan één dier gebouwen, nl. dat voor Geodesie, leidt van zelf tot den Landmeterscursus.

Door het College van Bestuur van dezen cursus is een voorstel ahangig gemaakt om, in verband met de gewijzigde omstandigheden met betrekking tot de opleiding van de toekomstige landmeters, deze opleiding met een duur van 5 jaar als een afzonderlijke studierichting bij de Landbouwhoogeschool in te lijven. Over dit voorstel wordt tusschen de betrokken instanties nog van gedachten gewisseld.

Aan collega DIEPERINK en den lector TIENSTRA werd dit jaar de aanvullende geodetische opleiding van een viertal officieren van den Topografischen Dienst toevertrouwd.

Ik ben hiermede van zelf op het terrein van het onderwijs terechtgekomen. Het onderzoek naar de mogelijkheden eener herziening van de inrichting van dit onderwijs, waarvan door mijn ambtsvoorganger reeds melding werd gemaakt, heeft aan de daarvoor ingestelde Senaatscommissie reeds een omvangrijken arbeid gekost en ook den Senaat in zijn geheel veel tijd, zonder dat de einduitkomst is vastgesteld. Reeds nu valt wel te voorspellen, dat het resultaat aan ingrijpende veranderingen in den tegenwoordigen opzet niet evenredig zal zijn aan de moeite en den tijd, die aan dit onderzoek is besteed. Dit resultaat bevestigt de juistheid van de prognose, die mijn ambtsvoorganger stelde, zonder met zijn opmerkingen nochtans een voorspelling te beoogen.

De geuite wenschen zijn voor het meerendeel afkomstig van afgestudeerden, werkzaam aan proefstations, als assistenten aan wetenschappelijke instituten e.d., d.w.z. in gespecialiseerde richtingen, althans niet of zelden uit de kringen van hen, die de waarde van de genoten opleiding aan de eischen van algemeene landbouwkundige kennis in de practijk hebben kunnen toetsen. In vele opzichten getuigen de opmerkingen van een beperkten gezichtshoek, die den opzet voor een algemeen landbouwkundige vorming uit het oog deed verliezen.

Zonder op de uitkomsten van het onderzoek overigens te willen vooruitloopen, kan thans wel reeds gezegd worden, dat van den Senaat geen voorstellen zijn te verwachten, die de vorming van een natuurwetenschappelijke faculteit met een landbouwkundige orientering naast de opleiding voor landbouwkundig ingenieur zouden beoogen. De candidaat-ingenieur, die aan een gespecialiseerde vorming in die richting behoefte gevoelt, vindt daartoe alle gelegenheid. Hij zal den duur van zijn laatste studieperiode daarvoor kunnen besteden en die in den regel moeten verlengen of zijn studie in de gewenschte richting na het ingenieursexamen kunnen voortzetten.

Hetgeen in het straks nader te beschouwen rapport der Commissie WELTER op blz. 224 over de „Hoogeschool als opleidingsinstituut” wordt gezegd, is trouwens voldoende om te doen inzien, dat de Regeering voortaan afwijzend zal staan tegenover elk streven naar ver-

dere differentiatie bij de inrichtingen voor hooger onderwijs, welke niet strikt noodzakelijk is.

In de aanklacht, die tegen de Landbouwhoogeschool wegens het ontbreken van een leerstoel in wijsbegeerte tot uiting kwam bij het verschijnen van den Wageningschen Studenten-Almanak, openbaarde zich bij den redenaar een talent, dat hem eenige maanden later in de rol van Methusalem bij de opvoering van dit tooneelstuk door de W.S.T.V. een welverdiend succes deed oogsten.

In de vorige overdrachtsrede werd gewag gemaakt van de voorstellen tot regeling van de opleiding van ingenieurs, richting tuinbouw met specialisatie in tuin- en landschapkunst. De Minister, hoewel het belang van een goede opleiding in de tuin- en landschapkunst aan de Landbouwhoogeschool erkennende, heeft onder de tegenwoordige omstandigheden geen termen kunnen vinden om daarvoor gelden beschikbaar te stellen.

Onder de bezoeken, in het bijzonder van buitenlandsche geleerden en autoriteiten, waarin onze hoogeschool zich in het afgelopen jaar mocht verheugen, wil ik memoreeren de bezichtiging van verscheidene laboratoria door den Minister van Economische Zaken en Arbeid bij gelegenheid van de opening van het landbouwscheikundig laboratorium. Het is een verheugend feit, dat Minister VERSCHUUR zich persoonlijk een idee heeft willen vormen van de situatie en de inrichting dezer hoogeschool, die sedert de gewijzigde organisatie van eenige departementen bij het nieuw gevormde Ministerie van Economische Zaken en Arbeid werd ingedeeld.

Een tweede bezoek van bijzondere beteekenis was dat van het reeds genoemde College van Curatoren voor den bijzonderen leerstoel in de cultuur van het suikerriet. Een rondrit langs het meerendeel onzer gebouwen en de bezichtiging van enkele afdelingen hebben den heeren Mr. D. FOCK, Dr. H. COLIJN, Mr. A. J. A. A. BARON VAN HEEMSTRA en den Secretaris van den Raad van Bestuur der Stichting, Jhr. Mr. H. A. QUARLES VAN UFFORD een indruk van deze hoogeschool kunnen geven.

Van de verschillende gelegenheden, waarbij Voorzitter en Secretaris van den Senaat de hoogeschool hebben vertegenwoordigd, noem ik slechts de luisterrijke viering van het driehonderdjarig bestaan van de Universiteit van Amsterdam.

Wederom werden onze lokalen voor vele voordrachten en bijeenkomsten beschikbaar gesteld, o.a. voor de dertiende samenkomst van Indische Landbouwtechnici, de derde Nederlandsche Landbouwweek, den derden Dietschen Academischen Leergang, de slotzittingen van de zesde Commissie van het Internationaal Bodemkundig Congres. Voorts hield de Nederlandsche Katholieke Boeren- en Tuin-

dersbond hier zijn algemeene vergadering, van welke gelegenheid de deelnemers gebruik maakten om verschillende onzer laboratoria te bezoeken.

Een berichtje van collega JESWIET in de dagbladen over den zeldzamen bloei van de *Amorphophallus titanum* BECC. lokte in de laatste helft van Juli naar schatting ongeveer 35.000 bezoekers naar het Arboretum.

Op het belang van de hooger genoemde bezoeken voor het contact tusschen hoogeschool en practijk heeft mijn ambtsvoorganger in zijn meergenoemde overdrachtsrede reeds gewezen.

Wij kunnen ons trouwens in menig opzicht over goede samenwerking tusschen practijk en hoogeschool verheugen. Hiervoor zorgen, behalve de in die rede reeds vermelde afdelingen Tuinbouwplantenteelt en Dierphysiologie met hunne, door organisaties uit de practijk financieel gesteunde onderzoekingen en proefnemingen o.m. ook het Instituut voor Veredeling van Landbouwgewassen, de laboratoria voor Phytopathologie, Plantenphysiologie, Bloembollenonderzoek en Microbiologie, het Instituut voor Landbouwwerktuigen en gebouwen e.a., elk op eigen wijze. Wat de laatstgenoemde twee betreft, denk ik hierbij aan hun aandeel in de systematische voorbereiding der exploitatie van den Wieringermeerpolder.

Alles bij elkaar genomen moge de vorengenoemde financieele steun een luttel bedrag vormen, zooals mijn voorganger meende, in deze benarde tijden van tot het uiterste doorgevoerde beperkingen in 's Lands uitgaven, moet elke bijdrage welkom zijn. Immers is dit jaar op de uitgaven voor materieel t.o.v. van het budget voor 1931 f 70.000, d.i. 30% bezuinigd. Aan het meerendeel van de collegae, hoofden van afdelingen, komt een woord van erkentelijkheid toe voor de loyale wijze, waarop zij hebben medegewerkt om dit resultaat te bereiken. Zij hebben daarmede de taak van het College van Rector Magnificus en Assesoren in deze aanmerkelijk verlicht. Dit stemt te meer tot lof, omdat het bekend was geworden, dat de Landbouwhoogeschool evenals in 1923 wederom zwaarder zou worden getroffen dan de overige Rijksinstellingen van hooger onderwijs, waardoor het moeilijker werd, om te berusten. Moge men zich bij de bevoegde instanties niet door het voor één jaar bereikte resultaat laten misleiden en begrijpen, dat een blijvende beperking der middelen van 30% noodzakelijk tot een organieke inschrompeling zou moeten leiden. Immers worden nu reserves aan glaswerk en chemicalien opgebruikt, zal met het onderhoud van bouw- en weiland de hand moeten worden gelicht en wordt het aanschaffen van apparaten en instrumenten nagelaten, waaraan de behoefte zich te eeniger tijd dermate zal doen gevoelen, dat daarin zelfs met, tot het normale peil herstelde middelen niet zal kunnen worden voorzien.

Uit het geheel doen vervallen van een crediet voor aula-lezingen valt af te leiden, dat deze voordrachten van geleerden van naam voor het geïsoleerde Wageningen als weelde worden beschouwd. Het is daarom een verblijdend feit, dat de Vereeniging Studiebelangen in de laatste jaren met de door haar georganiseerde lezingen van hoog gehalte, getuigenis aflegt van een tegenovergestelde opvatting onder de studeerenden.

Intusschen is het Rapport van de Commissie-WELTER als een onheilspellende tornado aan den gezichtseinder verschenen. Voor 1933 zal op de Landbouwhoogeschool een verlaging van f 135.000 moeten worden gevonden op een budget van f 1.314.041, waarvan f 385.000 voor materiele behoeften, derhalve van f 929.041 voor personeel. Volgens de Commissie is van deze laatste som een bedrag van f 263.240 niet voor bezuiniging vatbaar. Deze zal dus moeten worden gevonden op een totaal aan bezoldigingen van f 665.771. Rekent men op een bezuiniging van 15% op de uitgaven voor materiele behoeften, zooals de Commissie doet, dan komt dit neer op een bedrag van f 57.750, zoodat de korting alleen op personeel ten naaste bij $f 135.000 - 57.750 = f 77.250$ zal moeten bedragen. Hierin zijn ook de reeds ingevoerde kortingen op de salarissen begrepen. Voor zoover is na te gaan bedragen deze ongeveer f 27.500, waaruit volgt, dat door inkrimping van personeele uitgaven bijna f 50.000 zou moeten worden bezuinigd.

In 1923 werd het assisteerend en bedienend personeel met een zeer gevoelige korting op het geheele budget van de Landbouwhoogeschool, tot een minimum teruggebracht. Sedert dat jaar heeft bij de behandeling van voorstellen tot versterking van personeel „de zorgelijke toestand van 's Lands financiën" steeds gediend als motief om een toestand te bestendigen, die in sommige afdelingen in geen verhouding staat tot het in dien tijd van 329 tot 511 gestegen aantal studenten.

Een tweede aderlating, zooals nu is aanbevolen, moet het organisme van deze hoogeschool zoodanig aantasten, dat men moet vreezen, dat een behoorlijke functioneering daarna niet meer gewaarborgd is.

Bij de beoordeeling van de uitgaven voor een landbouwhoogeschool dient men er zich rekenschap van te geven, dat deze met hare uitzonderlijke behoeften aan demonstratie- en proefvelden, arboretum en kassen, in vergelijking met het meerendeel der inrichtingen van H.O. den schijn moet wekken, veeleischend te zijn.

Het artikel van den bekenden tuin- en landschaparchitect LEONARD A. SPRINGER in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 23 Augustus jl. over het Arboretum te Wageningen geeft van de spaarzaamheid, die behoudens enkele zeer gunstige uitzonderingen, doorlopend ten opzichte van de uitrusting der Landbouwhoogeschool is betracht, toevallig een treffende illustratie.

Het zal wel niemand verwonderen, dat de Commissie-WELTER in het

belang van een noodzakelijke vermindering der uitgaven voor H.O. ook aandacht heeft geschonken aan middelen om een deel dier kosten te doen dragen door de studeerenden zelf, op zoodanige wijze, dat tevens de prikkel tot het nuttig besteden van den studietijd levendig wordt. Daartoe geeft de commissie in overweging:

1e. opheffing van de vrijstelling van betaling van collegegeld, nadat dit viermaal is betaald;

2e. verhooging van dit collegegeld tot f 400.— nadat is verstreken een voor elke studierichting te bepalen aantal jaren, waarin een studie kan worden voltooid;

3e. afschaffing van de bepaling, dat in geval van afwijzing bij eerste herhaling van een examen, examengeld niet verschuldigd is;

4e. betaling te vorderen voor het verstrekken van chemicaliën, teekenbehoeften e.d.

Daarentegen zou de commissie niet alleen geen bezwaar hebben tegen uitbreiding van het aantal studiebeurzen ten behoeve van be-gaafde, onvermogene jongelieden, wegens de „geringe financieele consequenties”, die daaraan verbonden zijn, maar zij zou die uitbrei-ding zelfs toejuichen als een rationeel complement van maatregelen, die beoogen het aantal diergenen te beperken, voor wie het hooger onderwijs in feite niet bestemd is.

De post ad f 2400.—, bij de stichting van de Landbouwhoogeschool ten behoeve van studiebeurzen op de begroting uitgetrokken, schijnt in ieder geval voor herziening in aanmerking te komen. Het geringe bedrag wekt het vermoeden, dat bij het vaststellen daarvan geen reke-ning is gehouden met de omstandigheid, dat bij een vijfjarige studie reeds in het 5e jaar na de stichting op het vijfvoud van het aantal beur-zen moet worden gerekend, dat elk jaar voor den eersten keer wordt verleend.

Een studentengemeenschap, die de voortekenen van de komende tijden weet te verstaan, zal de aanbevolen maatregelen toejuichen als middelen tot beperking van die elementen, die ten onrechte hun plaats in de overbevolkte collegezalen en practica komen innemen, ten na-deele van hen, aan wien de opleiding nuttiger besteed is, terwijl ook de studentensamenleving niet gebaat is met leden, bij wie elke geeste-lijke inspanning met tegenzin gepaard gaat.

Intusschen ben ik met mijne beschouwingen zodoende terecht-gekomen bij de voedsterlingen, wier dorst naar kennis de voornaamste reden van bestaan hunner Alma Mater is.

De toevloed van studenten vertoonde nog niet den terugslag der ongunstige conjunctuur. In het ten einde loopende studiejaar werden voor de eerste maal 105 studenten ingeschreven tegen 106 in het vori-ge jaar. Het totaal aantal studeerenden steeg, zooals tevoren reeds werd vermeld, tot 511, met inbegrip van 13 voor enkele lessen, en heeft

hiermede meer dan het dubbele bereikt van het aantal, dat de hogeschool in het eerste jaar van haar bestaan bezocht.

De gelederen der gepromoveerden werden met 9 doctoren versterkt, terwijl aan 27 studenten het diploma van landbouwkundig ingenieur werd uitgereikt.

Weliswaar doet zich de economische crisis thans in de kansen op plaatsing der afgestudeerden in toenemende mate gevoelen, doch in het afgelopen jaar zijn die kansen niet voor allen ongunstig geweest. De ingenieurs L. en T. vonden vrijwel allen emplooi en de uitzending van houtvesters voor den Indischen dienst vertoonde nog slechts een kentering. Alleen zij, die een werkkring bij de Europeesche landbouw-industrieën in Indië beoogden, zagen zich in hunne plannen teleurgesteld, terwijl ook voor landmeters bij het kadaster voorshands geen vooruitzicht op plaatsing bestaat.

Ook de studentensamenleving weerspiegelde in hare openbare levensuitingen tot dusverre nog geen teekenen van de ongunstige tijden. Hiervan getuigt o.m. de volharding, die „Argo” aan den dag heeft gelegd om zich een nieuw bootenhuis te bouwen, dat op 26 September feestelijk geopend werd. De uitnoodiging aan den Rector Magnificus om deze openingsplechtigheid te vervullen, is dezerzijds opgevat als een blijk van vertrouwen der studenten in de goede gezindheid van hunne docenten t.o.v. de sport. Dit vertrouwen komt mij gerechtvaardigd voor, want de beoefening van sport gaat samen met het aankweken van eigenschappen, die ook bij de studie te pas komen, nl. energie, volharding en afstand kunnen doen van weelde en gemakken. Zij, die in niets-doen hun wilskracht zien verslappen, staan even ver van de krachtsinspanning af, die een wedstrijd vordert, als van de „krachtproef”, waarmede in Ceres-vocabulair een examen wordt aangeduid.

Over het geheel genomen was er een opgewekt sportleven, doch in verhouding tot de deelname aan wedstrijden op verschillend gebied werden, behalve persoonlijke successen en de eerste prijs in het Interacademiaal Voetbaltournooi te Wageningen, weinig belangrijke triomfen behaald. De eer van „Argo” werd alleen door de dames opgehouden in het nummer stijl-raceroeien seniores bij de lustrumwedstrijden van „Nereus” te Amsterdam. Moet hierin een der voortekenen worden gezien, dat de heeren der schepping ook in een van hun laatste bolwerken den voorrang aan de vrouw zullen moeten inruimen?

De W.V.S.V. heeft de invasie van novieten met 50% van haar getalsterkte glansrijk doorstaan: de opvoeding der groenen moet er niet onder geleden hebben.

Wij achten het een gelukkige omstandigheid, dat collega VAN UVEN in Olympische onverstoortbaarheid zijn roeping getrouw blijft om met het Wageningsch Studentenorkest beproefde muzikale traditiën

te handhaven, in een sfeer, geneigd om oude waarden te verwerpen voor nieuwe, die den toets der duurzaamheid nog niet hebben doorstaan.

In de uiteenloopende waardeering voor de opvoering van „Methusalem” door de W.S.T.V. viel de scheidingslijn niet tusschen twee generatiën, maar tusschen hen, wier behoefte aan diepzinnige levensproblemen zelfs in het groteske bevrediging vindt, eenerzijds en anderzijds diegenen, die ook in de fantasie het reële verlangen.

Het W.S.C. dat zich nog niet in een erkenning door de andere studentencorpora mocht verheugen, schijnt dit niet tragisch op te nemen. Dat de tegenstand ditmaal, bij afwisseling, van het Delftsch Studentencorps moest komen, bewijst weer eens, dat een geringschattende bejegening nooit opvoedende waarde heeft: de geschiedenis van het D.S.C. komt hier ironisch om den hoek gluren.

Hiermede ben ik aan het einde van mijne beschouwingen gekomen.

Mijnheer de President Curator! U heeft eens aanleiding gevonden te verklaren, dat naar Uwe meening de samenwerking tusschen het College van Curatoren en den Senaat bevorderlijk is geweest voor den groei der hoogeschool; ik leg mijn functie neer in het vertrouwen, dat het afgelopen jaar in die samenvatting Uwer ervaringen geen wijziging heeft gebracht.

Mijne heeren Assessoren! Er is dit jaar een beroep op Uwe medewerking en op Uw geduld gedaan in een mate, die in sommige gevallen niet in verhouding scheen tot de beteekenis er van voor het esentieele belang der hoogeschool. De opgewektheid, waarmede Ge nochtans Uwe medewerking hebt verleend, blijft bij mij in erkentelijke herinnering.

Collega BEEKMAN! Dat Ge jaren achtereen Uw talent en Uw werkkraft dienstbaar wilt maken aan het secretariaat van het College van Rector Magnificus en Assessoren, doet U naar mijne meening aanspraak maken op de erkentelijkheid van den geheelen Senaat.

Collega MAYER! Ge hebt U terdege rekenschap gegeven van de taak, die U wacht en ik weet, dat geen moeite U te veel zal zijn om haar tot een goed einde te brengen. Sta mij toe U met het teeken Uwer waardigheid te bekleeden.

Heil den nieuwen Rector!